

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ

Юридичний факультет

(назва факультету)

Кафедра іноземних мов та ділової української мови

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни

ІНОЗЕМНА МОВА (англійська)

для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому

освітньо-науковому рівні

з галузі 08 «Право» спеціальності 081 «Право»

Чернігів – 2017

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 12	Галузь знань <u>08 «Право»</u>	Нормативна	
	Спеціальність <u>081 «Правознавство»</u>		
Розділи – 8	Спеціалізація (професійне спрямування)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 360		1-2-й	
		Семестр	
		1-4-й	
Тижневих годин: аудиторних – 4 самостійної роботи аспіранта – 4	Рівень підготовки: третій (освітньо-науковий)	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		128 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		232 год.	
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: екзамен			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Іноземна мова» для підготовки аспірантів є досягнення такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечує необхідне для науковця вільне розуміння усних і письмових наукових текстів, а також вільне висловлювання і спілкування як на науково-академічній, так і на повсякденній темі в усній та письмовій формах.

1.2. Основні завдання дисципліни полягають у підвищенні рівня володіння іноземною мовою аспірантів шляхом розвитку чотирьох основних мовленнєвих навичок та вмінь в академічній та науково-дослідницьких сферах вживання мови; упорядкування знань з іноземної мови; підвищенні загальноосвітнього рівня знань з англійської мови; закріпленні навичок самостійної роботи з іншомовною науковою літературою.

2. Заплановані результати навчання

Практичне володіння іноземною мовою у рамках вивчення навчальної дисципліни передбачає формування в аспірантів професійно орієнтованої комунікативної компетентності, основними складовими якої є лінгвістична, соціолінгвістична, іншомовна комунікативна, функціональна та науково-професійна компетенції.

Лінгвістична компетенція передбачає оволодіння певною сукупністю формальних знань і відповідних їм навичок, пов'язаних із різними аспектами мови: лексикою, фонетикою, граматиною.

Соціолінгвістична компетенція – це здатність здійснювати вибір мовних форм, використовувати і перетворювати їх відповідно до контексту.

Комунікативна компетенція – це здатність спілкуватися іноземною мовою в конкретній професійній/фаховій сфері з урахуванням особливостей використання професійної/фахової лексики.

Функціональна компетенція охоплює володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати й проводити презентації та семінари.

Науково-професійна полягає у формуванні в аспірантів науково-професійної компетенції шляхом ознайомлення їх з тематикою наукового матеріалу на основі вивчення іншомовних джерел та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.

2.2. Згідно з вимогами програми здобувачі третього рівня вищої освіти повинні:

знати:

- базові поняття та категорії граматики, лексикології та стилістики зокрема граматичних структур, синтаксичної організації наукового тексту;
- термінологію галузі наукового дослідження;
- структурні, змістові та риторичні риси іншомовних текстів різних жанрів, принципи пошуку головних ідей та ключових слів;
- принципи переглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів;
- особливості монологічного та діалогічного мовлення;
- граматичні структури, що є необхідними для адекватного вираження відповідних ідей та понять, а також для розуміння і продукування широкого спектра текстів у науковій сфері;

вміти:

- писати іноземною мовою анотації, резюме, аргументовані ессе, пропозиції з тематики дослідження;
- користуватися граматичними зворотами, специфічними для наукової комунікації іноземною мовою;

- володіти типовими для наукової комунікації лексико-синтаксичними моделями;
- робити оптимальний набір лексики та граматичних конструкцій під час складання наукових текстів різних типів (статей, анотацій, резюме, монографій, тез, доповідей на конференціях і т.ін.);

- виконувати письмовий переклад та письмовий анотаційний переклад текстів з відповідної галузі науки;

- презентувати наукові результати іноземною мовою відповідно до вимог міжнародних стандарт в усній та письмовій формах;

мати навички:

- диференціювати різні типи наукових текстів та структурувати їх відповідно до чинних міжнародних стандартів;

- усно та письмово представляти наукові результати іноземною мовою відповідно до вимог міжнародних стандартів;

- сприймати інформацію на слух, розуміти у цілому та детально;

- виступати з презентацією перед аудиторією (обґрунтовувати вибір теми, контекст проблематики та цілі дослідження, матеріали, методи і напрями дослідження);

- висловлювати думку у монологічному мовленні.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 360 годин, 12 кредитів ЄКТС.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Іноземна мова наукового спілкування

Тема 1. Іношомовний науковий текст.

Науковий текст. Формулювання та узагальнення пізнавальних завдань.

Лексико-стилістичні особливості науково-юридичної літератури.

Грамматичні конструкції, звороти наукової та юридичної літератури.

Термінотворення. Особливості користування словниками і довідковою літературою.

Тема 2. Лексико-граматичні особливості іношомовного наукового тексту.

Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін.

Терміносфера фаху. Понятійний апарат.

Умовні позначення, символи, скорочення і терміни в іношомовному науковому тексті.

Тема 3. Жанри іношомовного наукового тексту.

Теоретичні засади реферування та анотування юридичної літератури.

Призначення, структура та особливості мови анотації і реферату, види анотацій (описова, реферативна) і рефератів (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат).

Основні проблеми контрактивної стилістики української та англійської мов стосовно наукового мовлення.

Типи анотацій: рекомендаційні та довідкові, описові та інформаційні.

Тема 4. Читання наукового тексту.

Види наукових текстів. Вимоги до оформлення. Структура. Передача короткого змісту прочитаної літератури англійською мовою з теми наукового дослідження. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Лінгвістика тексту. Методи обробки інформації тексту за фахом.

Ознайомче читання тексту: «Selection of the Jury».

Тема 5. Науковий дискурс.

Основні особливості «інтелектуальних стилів». Основні принципи, методи та способи перекладу. Основні принципи побудови речення: способи вираження головних і другорядних членів речення. Редагування наукових текстів.

Письмо: анотування тексту «In the Courtroom»

Розділ 2. Проблемні питання граматики

Тема 6. Основні відомості про частини мови.

Іменник. Утворення множини. Присвійний відмінок. Артикль. Займенник (загальні відомості). Прикметник. Ступені порівняння. Прислівник. Числівник. Граматичні особливості перекладу.

Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень.

Письмо: виконання граматичних вправ.

Говоріння: «Crime and Punishment».

Тема 7. Дієслово та його похідні.

Дієслово. Допоміжні, питальні та смислові дієслова. Безособові форми дієслова. Дієприкметник, функції та способи перекладу.

Інфінітив, функції та способи перекладу. Герундій, функції та способи перекладу. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Функції дієслів із закінченням *-ing*, *-ed*.

Спосіб: дійсний, умовний, наказовий. Система часів. Активний і пасивний стан. Особливості використання і перекладу пасивного стану. Узгодження часів. Перетворення прямої мови на непряму. Умовний спосіб.

Емфатичні конструкції.

Письмо: виконання тестів

Ознайомче читання тексту: «Steps of the Trail».

Розділ 3. Наукова мовленнєва і письмова комунікація

Тема 8. Синтаксичні особливості перекладу.

Синтаксичні особливості перекладу (умовне речення, неозначено-особові та безособові речення, безсполучникові підрядні речення, складнопідрядні речення, еліipsis, емфаза, інверсія, подвійне керування та ін.).

Лексичні особливості перекладу (багатозначність, конверсія, синонімія, неологізми, «фальшиві друзі перекладача», британський та американський варіанти англійської мови, терміни, уживані вирази та службові слова, іншомовні запозичення правничої термінології, абрєвіатури, умовні позначення, власні назви, англійська система мір та ваги тощо).

Жанрові особливості перекладу.

Письмо: анотування тексту: «In the Courtroom».

Говоріння: «What Happens During the Trail».

Тема 9. Анотації до наукових статей іноземною мовою.

Особливості. Форма, мова і обсяг анотації. Основні вимоги щодо мови анотації. Композиція анотації, лексичні та фразеологічні кліше, граматичний реєстр анотації. Види анотацій.

Методика складання анотацій та етапи анотування. Оформлення анотацій.

Письмо: анотування текстів.

Говоріння: «Law Worldwide».

Тема 10. Написання резюме.

Мета написання резюме. Правила оформлення резюме англійською мовою. Структура документа. Основні принципи. Як заповнити. Що написати.

Формат резюме англійською мовою (Functional CV/Resume, Target CV, Alternative CV, Combined CV).

Письмо: написання резюме.

Говоріння: «The Need for Law».

Тема 11. Індивідуальне читання.

Принципи оглядового та глибинного читання фахових і загальнонаукових текстів. Формулювання та узагальнення пізнавальних завдань.

Переказ та узагальнення основних результатів спостереження чи експерименту.

Тема 12. Наукове дослідження.

Бесіда з теми наукового дослідження. Реферування автентичних текстів за фахом. Опрацювання лексики для ведення співбесіди з теми дисертаційного дослідження.

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Іншомовний науковий текст. Підбір необхідної літератури іноземною мовою з фаху для опрацювання та написання реферату.	10
2	Тема 2. Лексико-граматичні особливості іншомовного наукового тексту. Лексика та фразеологія наукового тексту. Концепт, поняття, термін. Іменник. Відмінки іменника. Вживання артиклів. Тест. Узгодження підмета з присудком.	10
3	Тема 3. Жанри іншомовного наукового тексту. Анотація, тези, наукова стаття, наукова доповідь, науковий проект. Основні методологічні параметри наукового дослідження в іншомовних наукових текстах. Перевірка опрацьованої аспірантами літератури. П'ять типів питань.	10
4	Тема 4. Читання наукового тексту. Види наукових текстів. Вимоги до оформлення. Структура. Перевірка опрацьованої аспірантами літератури. Модальні дієслова.	
5	Тема 5. Науковий дискурс. Опрацювання лексики для ведення співбесіди з теми дисертаційного дослідження. Обґрунтування актуальності вибраної теми дослідження англійською мовою. Тест на модальні дієслова.	12
6	Тема 6. Основні відомості про частини мови. Іменник. Прикметник. Прислівник. Написання тестів.	12
7	Тема 7. Дієслова та його похідні. Допоміжні, питальні та смислові дієслова Часи в активному та пасивному стані. Тест.	14

8	Тема 8. Синтаксичні особливості перекладу. Пошук еквівалентної відповідної рідній мові термінології в лексикографічних джерелах. Перевірка опрацьованої аспірантами літератури. Пряма та непряма мова.	10
9	Тема 9. Анотацій до наукових статей іноземною мовою. Написання анотацій статей з юридичних україномовних газет та їх аналіз. Умовні речення в юридичному тексті.	8
10	Тема 10. Написання резюме. Структура. Мета резюме. Його формат. Безособові форми дієслова. Складний підмет та складний додаток. Переклад на українську мову речень зі складним підметом та додатком.	12
11	Тема 11. Індивідуальне читання. Вибір та читання англійськомовних автентичних творів із презентацією твору в аудиторії. Організація процесу. Його оцінювання. Інфінітив. Вживання герундія та його переклад на українську мову.	12
12	Тема 12. Наукове дослідження. Опрацювання лексики для ведення співбесіди з теми дисертаційного дослідження. Умовні речення в юридичному тексті. Обґрунтування актуальності вибраної теми дослідження англійською мовою.	12
	Всього	128

5. Самостійна робота

Самостійна робота аспіранта належить до інформаційно-розвивальних методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи аспірантів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій магнітних записів; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних занять; виконання типових завдань; інші види занять.

3. Вивчення матеріалу з використанням елементів творчості: розв'язання нестандартних задач; участь у ділових іграх і в розборі проблемних ситуацій; складання рефератів, анотацій, доповідей, інформацій з заданої теми; інші види занять.

4. Використання підручників та методичних вказівок вітчизняних та зарубіжних авторів, а також статей сучасних періодичних видань. Крім того, аспіранту рекомендується інтенсивне самостійне користування сучасними навчальними технологіями, тобто мультимедійними мовними курсами, відповідними сайтами Інтернету.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Іншомовний науковий текст. Знайти ключові терміни в джерелах іншомовної лексикографії. Описати рідною мовою основну змістову різницю базових термінів дослідження.	20
2	Тема 2. Лексико-граматичні особливості іншомовного наукового тексту. Написання реферату з опрацьованої англomовної автентичної правничої літератури. Знайти ключові терміни в джерелах іншомовної лексикографії. Описати рідною мовою основну змістову різницю базових термінів дослідження.	20
3	Тема 3. Жанри іншомовного наукового тексту. Реферування невеликих правових текстів англійською мовою.	20
4	Тема 4. Читання наукового тексту. Скласти анотацію до тез доповіді. Написати реферативну анотацію прослуханої лекції з основ наукового дослідження.	20
5	Тема 5. Науковий дискурс. Опрацювання лексики для ведення співбесіди з теми дисертаційного дослідження.	20
6	Тема 6. Основні відомості про частини мови. Написання реферату з опрацьованої англomовної автентичної юридичної літератури.	20
7	Тема 7. Дієслово та його похідні. Написання тестів. Виконання граматичних вправ.	18
8	Тема 8. Синтаксичні особливості перекладу. Використовуючи мережу Інтернет, підготувати реферативний огляд автентичної англomовної літератури.	18
9	Тема 9. Анотацій до наукових статей іноземною мовою. Написання анотацій. Виконання граматичних вправ.	20
10	Тема 10. Написання резюме. Підготувати виступи, теми яких пов'язані з науковим дослідженням на науково-практичні конференції молодих вчених, аспірантів.	18
11	Тема 11. Індивідуальне читання. Скласти презентацію прочитанного автентичного англomовного тексту. Підготувати індивідуальне домашнє читання (250 000 знаків) з автентичних економічних підручників, статей тощо.	18
12	Тема 12. Наукове дослідження. Скласти відгук, рецензію на наукову публікацію.	232

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- 1) Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словесні** (семінари, бесіда, розповідь);
- 2) **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація),
- 3) **практичні** – (збір інформації, її мовна обробка).

Практичні заняття – форма навчального заняття, на якому викладач організовує розгляд аспірантами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання аспірантами сформульованих завдань.

8. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності аспірантів включає поточний, модульний (відповідно до визначеного змістового модуля), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань аспірантів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на лабораторно-практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: *усного опитування; фронтального опитування; індивідуального опитування; письмових контрольних робіт; тестування.*

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання аспіранта після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння аспірантами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння аспірантом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння аспірантом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Література

1. Бахов І. С. English for Post-Graduate Students. Англійська мова для аспірантів і здобувачів: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2008.

2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.

2. Лищенко Л.Л. Навчальний посібник для аспірантів немовних факультетів/ Л.Л. Лищенко, В.О. Ужик, О.А. Сергєєва. – «Practice in scientific reading». – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2004. – 120 с.

3. English for Law Students. Підручник з англійської мови для студентів I–III курсів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За заг.ред. В. П. Сімонок. – Х.: Право, 2006. – 416 ст.

4. Hogue A. First Steps in Academic Writing (The Longman Academic Writing Series) / A. Hogue. – UK: Pearson & Longman, 2008. – 229 p.

5. Wallwork A. English for Writing Research Papers / A. Wallwork. – NY : Springer Science+Business Media, LLC, 2011. – 349 p.

6. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences / A. Wallwork. – NY : Springer Science+Business Media, LLC, 2010. – 196 p.

